

ادامه از صفحه اول

نظم تجارت ایران در خطر قانون‌گذاری تخیلی

قانون را می‌شود به‌سرعت تصویب کرد و تغییر داد؛ ولی تغییر این مجموعه که در واقع اصلی‌ترین بخش تغییر است، کاری طولانی‌مدت است و بسیار دشوار.
بالین حال، جامعه در نقطه صفر نایستاده است، بلکه کار و زندگی و عادت‌های خود را دارد. از قانون جدید بسیار جلوتر است. بنا بر عادات حقوقی درازمدت، به سبکی زندگی و کار می‌کند که با قانون جدید فرق دارد. این نقطه‌ای پررنگ و مه‌شکل‌گیری تعارض اجتماعی میان قانون و واقعیت است.
قانون یک چیز می‌گوید و جامعه چیز دیگر. این تعارض نطفه بروز و توسعه بی‌نظمی و اغتشاش حقوقی و بی‌هنجاری است.

هرقدر یک قانون مربوط به موضوعات مهم‌تر و گسترده‌تر باشد، ابعاد این بی‌نظمی و بی‌هنجاری گسترده‌تر، عمیق‌تر و زیان‌تر است. در مرحله بعد که مشخص شد قانون جدید موجب بروز مشکلاتی شده است، همان افراد و نهادهایی که به شیوه گفته‌شده در بالا قانون را تغییر داده‌اند، به فکر آن می‌افتند دوباره قانون را اصلاح کنند و قصه تکرار می‌شود؛ دایره بسته‌ای که در آن همه چیز گره می‌خورد و گره‌ها کوتر می‌شوند و نظم حقوقی مستمر دچار اختلال‌های گسترده و عمیق می‌شود. این همان تازادی قانون‌گذاری در ایران است.

۴- این همان بلایی است که تازه‌ترین قربانی آن «قانون تجارت» است که سال‌ها در مجلس بوده و اینک در دست تغییرات کلی است. چند قانون بسیار مهم وجود دارد که به ساختارهای اساسی و بنیادین جامعه مربوطاند؛ مهم‌ترین آنها عبارت‌اند از قانون مدنی، قانون مجازات، قانون تجارت، قانون مالیات‌ها، قانون کار، قانون آیین دادرسی مدنی، قانون آیین دادرسی کیفری و قانون ثبت. این قوانین تقریباً زندگی تمام آحاد جامعه را به شکل فراگیر دربر گرفته و مهم‌ترین نهاده‌ا و ساختارهای جامعه را نظم و نظام می‌بخشند. قانون تجارت از همین قوانین است؛ از قدیمی‌ترین قوانین کشور است؛ مصوب ۱۳۱۱، یعنی ۸۸ سال از عمر آن می‌گذرد. در سال ۱۳۴۷ بخشی از آن اصلاح شد؛ یعنی ۵۱ سال پیش. در این سال‌ها، سازمان‌های متعدد و بزرگ اداری‌ای برای اجرای این قانون تشکیل شده و هزاران دستورالعمل و بخش‌نامه درباره آن تصویب شده‌اند. صدها و بلکه هزاران رای قضائی در دعاوی مربوط به بخش‌های مختلف قانون تجارت صادر شده است. صاحبان و کارکنان شرکت‌ها، مردم عادی، وکلا و حقوق‌دانان، اقتصاددان‌ها و تجار و تولیدکنندگان در تمام بخش‌های اقتصادی بر اساس آن فعالیت کرده‌اند و رویه‌های بی‌شماری شکل گرفته است.بخش بزرگی از الگو و عادت رفتار اقتصاد دولت و جامعه و دادگاه‌ها و مردم برپایه همین قانون و ذخیره عظیم حقوقی و اجرایی آن شکل گرفته است. قانون تجارت، یکی از سه چهار قانون پایه در نظم حقوق اقتصادی کشور است. وقتی قرار باشد قانون تجارت تغییر کلی کند، یعنی اولاً بخش بزرگی از رفتار و عملکرد سازمان‌های اداری مقررات و رویه‌ها و عرف‌های ناشی از آن از بین رفته و به‌طورکلی دگرگون می‌شود. همه‌چیز یک‌باره تغییرات کلی می‌کند. غیر کلی قانون پایه و مهمی مانند قانون تجارت که لااخر موجب تغییرات کلی تمام رویه‌ها و عادت‌های رفتار حقوقی مرتبط با آن است، بلای بزرگی را بر سر نظم تجاری و اقتصادی کشور می‌آورد.

۵- این تغییر، به‌ویژه از این نظر هوش‌زبان‌بارتری پیدا می‌کند. در خارج بحران اقتصادی- تجاری کشور در شرایطی به‌شدت بحران‌زده و اختلالی قرار دارد و سطح نظم حقوقی حاکم بر آن به شکل کاملاً بی‌سابقه‌ای به پایین‌ترین حد خود رسیده است. این تغییر ساختاری وسیع در قانون تجارت، به عنوان یکی از مهم‌ترین قوانین حوزه نظم حقوق اقتصادی-تجاری کشور در شرایط اختلالی اثرات بسیار زیان‌بارتری تولید می‌کند و به بی‌نظمی بیشتری منجر می‌شود. علاوه بر این، معمولاً در شرایطی که نظم قانونی دچار اختلال است، گروه‌های ذی‌نفعی که در پشت‌پرده از بی‌نظمی منفعت می‌برند، فرصتی طلایی به دست می‌آورند تا سمت‌وسوی قانون جدید را به سوی جلب و افزایش منافع خود بکنند؛ به این ترتیب، قانون که باید حافظ منافع عمومی باشد، به وسیله‌ای برای جلب منافع گروه‌های پنهان بدل می‌شود و در نتیجه بر ابعاد منفی وض نظم این شیوه از قانون‌گذاری اضافه می‌شود. در ماه ۵ لایحه‌ای که در مجلس مطرح و تصویب شده است یک نمونه از این مدل را می‌توان دید که به سهولت زمینه هرگونه سوءاستفاده و حتی کلاهبرداری را آماده کرده است.

۶- در قوانین عظیم و بسیار مهم و گسترده‌ای مانند قانون تجارت، تغییر کلی قانون، نتیجه‌ای جز آشفتگی و بی‌نظمی و اختلال بیشتر نظم اقتصادی نخواهد داشت. قانون‌نویسان نمی‌توانند با تصور دایای کل و توانایی کل هر چه را که فکر می‌کنند روی کاغذ قانون بیاورند. اگر قسمت‌هایی از قانون، براساس نیاز مسئله‌شاسانه دچار مشکل است، همان چند ماده را می‌توان در درون ساختار قانون موجود اصلاح کرد. ذهن‌گرایی، بی‌توجهی به واقعیت‌های اجتماعی و نگاه آمرانه به جامعه از مشکلات اساسی قانون‌گذاری در ایران است که در اغلب موارد، بیش از برقراری نظم که وظیفه و هدف اصلی قانون است، به ایجاد و توسعه بی‌نظمی در اغتشاش و اختلالات حقوقی می‌انجامد.

اگر اثر تغییر قانون تجارت در مجلس تمام شود و تا مرحله ابلاغ بیش برود، اختلالات گسترده‌تری در انتظار نظام تجارت بی‌نظم در ایران خواهد بود.

شرق؛ لایحه تأمین امنیت زنان در برابر خشونت به‌زودی نهایی و به مجلس شورای اسلامی ارسال می‌شود. رئیس قوه قضائیه در پاسخ به برخی درخواست‌ها، نسبت به برگزاری دیدار با نمایندگان زن مجلس اعلام آمادگی کرد و اطمینان داده است که لایحه تأمین امنیت زنان در برابر خشونت، حداکثر تا ۱۵ شهریور آماده شود. طیبه سیاوشی‌شاه‌عنایتی، درخصوص آخرین وضعیت تدوین لایحه تأمین امنیت زنان گفت: این لایحه در ابتدا با حضور معاونت زنان رئیس‌جمهور، مجلس و قوه قضائیه بررسی شد و سپس به قوه قضائیه فرستاده شد که در آنجا هم مجدداً با حضور نمایندگانی از دستگاه‌های مختلف مورد بحث و بررسی قرار گرفت. ولی هنوز در آنجا باقی مانده و تا به حال به مجلس ارجاع نشده است. سیاوشی

رئیس دستگاه قضا:

لایحه تأمین امنیت زنان در برابر خشونت، به‌زودی نهایی می‌شود

همچنین توضیح داد: مسئله اینجاست که این لایحه به طور مبسوط مورد بررسی قوه قضائیه قرار گرفته و طبق گفته آقای خدائیان معاون رئیس قوه قضائیه، ۴۱ ماده از ۹۲ ماده این لایحه حذف شده است، حتی ایشان گفتند علت حذف این مواد، موازی‌بودن آنها با مواد قانون مجازات اسلامی و آیین دادرسی کیفری بوده. به هر حال منظور این است که کار بررسی این لایحه در قوه قضائیه انجام شده اما با وجود اینکه بیش از چهار ماه از پیگیری‌های ما و به‌اتمام‌رسیدن بررسی لایحه می‌گذرد، این لایحه هنوز به دست ما نرسیده است. فاطمه ذوالقدر نیز با تأکید بر اینکه لایحه تأمین امنیت زنان برخلاف عنوانش، به همه افراد و اقشار جامعه مربوط می‌شود، افزود: این عنوان از سال‌های گذشته انتخاب شده است چراکه زنان در مقایسه با مردان

بازخوانی ۲ سال سخت حسن روحانی

در دسرهای آقای رئیس‌جمهور

علی‌بابا، رئیس‌جمهور ایران

متعاقباً گلابی‌مندی ایشان شده است. قرائن نشان می‌دهد هیچ‌گونه تعمدی برای عدم حضور آقای دکتر طریف در این ملاقات نبوده است و باید تأکید کنم ایشان به‌عنوان وزیر خارجه جمهوری اسلامی ایران مسئول اصلی در حوزه سیاست خارجی کشور هستند». او همچنین گفته بود: ««حتماً آقای طریف مسئول سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران است و طی مدت مسئولیت در وزارت امور خارجه کشورمان همواره مورد حمایت و تأیید مقامات عالی‌رتبه نظام، به‌ویژه مقام معظم رهبری بوده و هستند. ایشان برای تأمین منافع ملی کشور پیوسته اقدامات ارزشمندی را در سطوح گوناگون انجام داده و در مسیر مبارزه با دشمنان قسم‌خورده انقلاب اسلامی و ملت ایران نیز همراهی لازم را داشته‌اند».

استعفای وزرا

رئیس‌جمهور پیش از شوک استعفای وزیر خارجه‌اش، با استعفا و خروج دو وزیر دیگر خود نیز مواجه شده بود. ۲۸ مهر سال ۹۷ بود که عباس آخوندی، وزیر راه‌وشهرسازی که از اصلاح‌طلبان دولت نیز محسوب می‌شد، استعفای خود را در کانال شخصی خود منتشر کرد و از هیئت دولت رفت. او که در هر دو دولت حسن روحانی وزیر این وزارتخانه بود، در سه سال آخر سه بار استیضاح شد و هربار به وزارتخانه برگشت. او در آن استعفا عنوان کرد که در سال ۹۶ سه بار استعفا داده و رخصت خواسته بود که در اولین فرصت از کابینه خارج شود. آخوندی در استعفای خود اعلام کرده بود که رئیس‌جمهور سه اصل «پایبندی به قانون»، «احترام به حقوق مالکیت» و «اقتصاد بازار رقابتی» را نقض کرده است. متنی استعفا نشان از اختلاف‌نظر زیاد او با حسن روحانی را نشان می‌داد. حسن قاضی‌زاده‌هاشمی، وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ایران نیز از وزرای کلیدی دولت دوم حسن روحانی محسوب می‌شد که در ۱۳ دی ۱۳۹۷ از سمت خود استعفا داد. دلیل استعفای او کمی بودجه سال ۹۸ در بخش سلامت عنوان شده بود. استعفای محمد شریعتمداری، وزیر صنعت، معدن و تجارت نیز از نکات جالب دولت بود. او که در آستانه استیضاح بود، ناگهان استعفا داد و به‌عنوان وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی به مجلس معرفی شد و رای آورد. علی ربیعی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی و مسعود کرباسیان، وزیر امور اقتصادی و دارایی نیز در این دولت از طرف مجلس استیضاح و برکنار شدند. در دولت دوم حسن روحانی بارها نیز از اختلاف‌نظر میان اسحاق جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهور و محمود واعظی، رئیس دفتر حسن روحانی سخن گفته شد. حتی چند باری استعفای جهانگیری مطرح شد که در نهایت همه آنها تکذیب شد.

اختیارات ویژه

اختیارات ویژه از آن مسائلی است که حسن روحانی بارها درباره آن صحبت کرده است. ماه رمضان امسال بود که رئیس‌جمهور از مشکلات در دوران جنگ یاد کرد و گفت: «همان‌گونه که در جنگ هست سال‌ها اختیارات ویژه‌ای را از امام راحل گرفته و توانستیم جنگ را اداره کنیم و حتی موفقیت‌های

بیشتر مورد خشونت و ظلم قرار می‌گیرند، اما در مراحل بررسی، سعی شده از ابعاد جنسیتی موضوع کاسته شود و تمامی افراد جامعه را دربر گیرد. سخنگوی کمیسیون فرهنگی مجلس یادآور شد: برای افزایش امنیت در جامعه لازم است علاوه بر تهیه و تصویب قانون به اهمیت فرهنگ‌سازی نیز توجه شود تا اجرای این لایحه با موفقیت بیشتری همراه شود. طبق آماري که اخيرا سازمان بهزیستي کشور اعلام کرده است ۲۷ درصد زنان ۱۹ تا ۴۹ ساله در یک سال اخیر مورد خشونت همسر قرار گرفته‌اند و طبق گزارش پزشکی قانونی ۹۰ درصد خشونت‌های خانگی علیه زنان است. این در حالی است که لایحه تأمین امنیت زنان در برابر خشونت در قوه قضائیه است و هنوز به مجلس نرسیده است.

بسیاری را به دست آوریم، امروز هم به چنین اختیاراتی نیاز داریم. در هیچ دوره‌ای در تبدلات بانکی و فروش نفت با مشکلات و شرایط امروزه مواجه نبوده‌ایم، بنابراین نیازمند تمرکز و احساس شرایط جنگ اقتصادی از سوی همه هستیم». شرایط اقتصادی به‌وجودآمده و انتقاداتی که به دولت تدبیر و امید درباره مسائل فرهنگی و سیاست خارجی می‌شد، از عوامل مهمی بود که روحانی را بر آن داشت تا نیاز به اختیارات ویژه را حس کند. او در جای دیگر گفته بود: «وقتی از دولت سؤال و مطالبه‌ای می‌شود، باید از طرف دیگر بررسی شود که دولت چه مقدار در حوزه‌های مورد سؤال دارای اختیار بوده است؛ به‌طورمثال اگر درباره سیاست خارجی، فرهنگ یا فضای مجازی از دولت سؤال و مطالبه‌ای می‌شود، باید ببینیم

که دولت چقدر در این حوزه‌ها اختیار دارد. باید در حد توان و در حوزه اختیارات رئیس‌جمهور از دولت مطالبه داشت». او در اسفند سال گذشته نیز در استان گیلان از این دغدغه سخن گفته بود و با اشاره به برگزاری جلسات متعدد با مقام معظم رهبری درباره شرایط کنونی جنگ اقتصادی و روانی، عنوان کرده بود: «در این جلسات به رهبر معظم انقلاب گفتم که در این مرحله نیاز به یک فرمانده داریم تا همه مردم و ارکان نظام با یک فرماندهی واحد دشمن را شکست دهند و پیشنهاد دامد که ایشان به‌عنوان رهبر نظام، فرماندهی جنگ اقتصادی را برعهده بگیرند و همه مسئولان و قوای کشور در خدمت ایشان باشند تا مسیر و راه را آن‌گونه که ایشان هدایت می‌کنند، ادامه دهیم. مقام معظم رهبری گفتند الان شرایط جنگ است و نیاز به فرمانده این جنگ داریم که باید فرمانده آن رئیس‌جمهور باشد و این تأکید مقام معظم رهبری بود و بر این مبنا دستور دادند تا دولت و قوای دیگر در چارچوب مقررات در کنار دولت باشند و من نیز در آن جلسه اعلام آمادگی کردم که دولت و رئیس‌جمهور به شرایط حساس کنونی کشور کمک کنند». البته حرف‌های رئیس‌جمهوری درباره داشتن اختیارات ویژه با انتقاد هم مواجه شده است. آیت‌الله جنتی در افتتاحیه پنجمین اجلاسیه مجلس خبرگان رهبری، تلویحاً به آن اشاره کرده و گفته بود: «سیاست‌گذاری، راهبری و پیگیری اصلی اداره کشور بر عهده رهبری معظم انقلاب بوده و برای مقابله با مشکلات، ایشان حداکثر اختیارات را به دستگاه‌های مختلف اعطا فرموده‌اند و اکنون این دستگاه‌های ذی‌ربط هستند که باید پاسخ‌گوی مسائل کشور باشند». حسن روحانی چندباری نیز از «فرانودم» گفته و آن را نیز یکی از ظرفیت‌های استفاده‌نشده قانون اساسی می‌داند.

سیل نوروز ۹۸

دولت سال ۹۸ را با اخبار سیل در شمال و جنوب کشور آغاز کرد. رئیس‌جمهوری در ایام عید به استان‌های سیل‌زده مازندران، گلستان، خوزستان، ایلام و لرستان سفر کرد. او وزیر کشور را مأمور کرده بود تا برای تکمیل و تسریع در اقدامات امدادی انجام‌شده، علاوه بر امکانات موجود در استان‌های سیل‌زده، تجهیزات و امکانات لازم از مناطق هم‌جوار نیز برای مدیریت مشکلات ناشی از سیل، کاهش خسارات و هرگونه کمک فوری و لازم به سیل‌زدگان بسیج کند. روحانی همچنین در دیدار جمعی از وزرا، مدیران و مسئولان اجرایی کشور با تأکید بر اینکه باید در زمان مناسب و با مطالعات دقیق، علت اصلی بروز چنین حوادثی بررسی شده و تصمیمات لازم برای جلوگیری از تکرار آن اتخاذ شود، گفته بود این حوادث تلخ و تأسف‌بار به ما گوشزد می‌کند باید در طراحی‌های زیرساختی و برنامه‌ریزی‌ها دقت بیشتر و نگاه بلندمدت داشته باشیم. در آخرین روز تعطیلات هم رئیس‌جمهوری در تماس تلفنی با معاون‌اول، وزیر کشور و استانداران سراسر کشور، وحدت و تلاش خستگی‌ناپذیر ملت، مدیران، نیروهای مسلح و امدادگران در همه حوزه‌های امدادرسانی در شهرهای سیل‌زده را نمایش همبستگی ملت و قدرت ایران اسلامی دانست.

خبر

از سوی رئیس‌جمهور صورت گرفت

معرفی وزیران پیشنهادی آموزش‌وپرورش و میراث فرهنگی به مجلس

● ایسنا: رئیس‌جمهوری وزیران پیشنهادی آموزش‌وپرورش و میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی را به مجلس شورای اسلامی معرفی کرد. متن نامه حجت‌الاسلام حسن روحانی به رئیس مجلس به این شرح است: «جناب آقای دکتر علی لاریجانی، رئیس محترم مجلس شورای اسلامی، در اجرای اصل ۱۳۳ قانون اساسی، بدین‌وسیله وزرای پیشنهادی به همراه مشخصات، سوابق و برنامه آنان، جهت اخذ رای اعتماد به مجلس شورای اسلامی معرفی می‌شوند. ۱- وزارت آموزش‌وپرورش، جناب آقای محسن حاجی‌میرزایی ۲- وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، جناب آقای علی‌اصغر مونسان».

فرمانده کل ارتش:

سلاح‌های دفاعی و پیشرفته متناسب با تهدید تهیه شده است

● ایلنا: فرمانده کل ارتش و فرمانده قرارگاه پدافند هوایی خاتم‌الانبیا (ص) در مراسم بازدید از سامانه سلاح پدافند هوایی برد و ارتفاع بلند باور ۳۷۳ و نمایشگاه دستاوردهای صنایع دفاعی گفت: سلاح‌های دفاعی بسیار خوب و پیشرفته متناسب با تهدید تهیه شده و از بیشتر آنها رونمایی شده و برخی هم در دست نیروهای قرار گرفته و همه مشغول فعالیت‌های عملیاتی هستند.

امیر عبدالرحیم موسوی افزود: برای ساخت باور ۳۷۳ که آخرین محصول وزارت دفاع تا امروز بود، همه تهدیدات هوایی را رصد و احصا و بر اساس آن سلاح راهبردی قدرتمند و اطمینان‌بخش را تولید کردند و تحویل ارتش دادند.

وزیر کشور:

مرزها کاملاً امن است

● ایلنا: وزیر کشور در زنجاب با اشاره به برگزاری انتخابات در سال جاری گفت: اقدامات دراین‌باره انجام شده، همه تهدیدات فراهم است و هماهنگی لازم بین نظارت که شورای نگهبان است و اجرا که وزارت کشور است و امنیت که ناجا و سپاه و نیروهای امنیت و اطلاعات است، وجود دارد.

عبدالرضا رحمانی‌فضلی همچنین درباره امنیت مرزهای کشور عنوان کرد: خوشبختانه وضعیت امنیت بسیار خوبی در مرزها داریم؛ در شرق کشور به صورت مستمر وضعیت را بررسی می‌کنیم و تسلط کامل داریم. البته در مرزهای شرقی با کشورهای افغانستان و پاکستان با ضعف کنترل مرزی از طریق همسایگان مواجه هستیم و زحمت اصلی به دوش ایران است و همکارانمان در مرزبانی سپاه و ناجا بسیار خوب فعالیت دارند. در مرزهای غرب کشور، با همکاری بسیار خوب با کشور عراق و ترکیه وضعیت خوبی داریم و مرزها کاملاً امن است. اخیراً نیز در دستور مقام معظم رهبری تأکید شد که رقم قابل‌توجهی را از محل صندوق توسعه ملی بابت تجهیز و تمهیدات لازم مرزی هزینه کنیم.

او با بیان اینکه در غرب کشور نیز این آمادگی را داریم که بحث اربعین را با قوت و قدرت و با تمهیدات لازم با همکاری کشور عراق در کمال امنیت و صحت انجام دهیم، گفت: البته امسال تمهیدی اندیشیده شده است که مرز خسروی نیز اضافه شود که با اضافه‌شدن آن ما چهار مرز خواهیم داشت که دو مرز در خوزستان و یک مرز در ایلام و یک مرز در کرمانشاه خواهد بود تا مردم بتوانند با خیال راحت تردد کنند.

غفوری‌فرد:

ناطق‌نوری راضی به شرکت در انتخابات نمی‌شود

● ایسنا: حسن غفوری‌فرد، عضو جامعه اسلامی مهندسين، درباره اخباری مبنی‌بر جلسه اصولگراییان با حجت‌الاسلام علی‌اکبر ناطق‌نوری که مطرح شده است، گفت: ما امروز جلسه‌ای با ایشان نداشته‌ایم، بلکه از ایشان درخواست کردیم اگر می‌توانند در جلسه ماهانه‌ای که برگزار خواهیم کرد، شرکت کنند. اما ایشان هنوز قبول نکرده‌اند. پس از انتخابات سال ۹۲ اصولگرایان بارها از رئیس سابق دفتر بازرسی ویژه رهبری خواسته‌اند که وارد انتخابات شود یا در مسائل سیاسی رهبری این جریان را برعهده بگیرد، اما ناطق‌نوری همواره بنا بر گفته‌های چهره‌های اصولگرا این درخواست را رد کرده است. امروز نیز حسن غفوری‌فرد در گفت‌وگویی اشاره کرده است که ما بارها از ایشان خواهش کرده‌ایم تا در انتخابات حاضر شوند، اما ایشان به‌هیچ‌وجه راضی نمی‌شوند و همان‌طور که بعد از انتخابات سال ۷۶ گفته‌اند دیگر در هیچ انتخاباتی شرکت نمی‌کنند.